

DVADESET GODINA FINALNOG MEKTEPSKOG TAKMIČENJA

Enes SVRAKA

UDK 28-472-053.2
DOI: 10.26340/muallim.v18i71.1605

SAŽETAK: Finalno mektepsko takmičenje na nivou Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini uspostavljeno je i 1998. godine. Iste godine je održano i prvo takmičenje. U ovom radu nakon uvodnih informacija o mektebu kao odgojno-obrazovnoj ustanovi Islamske zajednice i općenito o mektepskom takmičenju, predstavljene su kategorije u kojima se takmičenje odvijalo od prvog, pa do posljednjeg XX. Pravo učešća u takmičenju na nivou Rijasetu stječu najbolji kandidati na nivou muftijstva koji su pobjednici u svojim kategorijama. U desetogodišnjem periodu od 2005-2014.god., odnosno od VIII – XVII takmičenja, analizirali smo ostvarene rezultate učesnika finalnog takmičenja polaznika mektepske nastave posmatrano po muftijstvima. Za analizu rezultata takmičenja u fokusu su bili podaci ispred kojih muftijstava su kandidati osvajali jedno od prva tri mjesta, koji je najveći i najmanji broj bodova osvojio pobjednik u određenoj kategoriji, općenito najmanji broj bodova koji je osvojen kroz takmičenje, kao i najuspješnija muftijstva kroz deset godina takmičenja. Najuspješnija muftijstva kroz deset godina takmičenja u kategoriji kiraet mlađi uzrast su: Sarajevsko, Zeničko i Tuzlansko, a u kategoriji kiraet stariji uzrast: Travničko, Zeničko i Sarajevsko. Najuspješnija muftijstva kroz deset godina takmičenja u kategoriji test općeg znanja su: Tuzlansko, Travničko i Zeničko.

Ključne riječi: Rijaset, mekteb, finalno, mektepsko, takmičenje, najuspješniji, kategorija, kiraet, opće znanje, takmičar, učesnik, pobjednik.

1. Općenito o mektebu

Mekteb je osnovna i temeljna odgojno-obrazovna ustanova u tradiciji Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, gdje se polaznici uče osnovama, ljepotama i vrijednostima vjere islama, osnovama islamskog načina života i ponašanju u društvu, tradiciji i kulturi, te osnovama arapskog pisma i pravilnog učenja Kur'ana. U tom smislu mekteb ima posebno mjesto, nezamjenjivu ulogu i izuzetno veliki značaj, te kao takav sistem poučavanja mekteb nema alternative.

Riječ mekteb označava mjesto gdje se uči pisati i gdje se čovjek općenito opismenjava. U jednom historijskom periodu u Bosni i Hercegovini¹ mekteb je bio mjesto gdje se pružalo i stjecalo opće obrazovanje i pismenost. Nakon aneksije Bosne i Hercegovine od strane Austrougarske i kasnijim promjenama koje su se dešavale u društvu, mekteb je izgubio tu ulogu općeg i promijenio svoju prvobitnu zadaću i umjesto općem i vjerskom poučavanju, omogućavao je naučavanje propisima vjere. Dakle, uslovljeno promjenom društvenog poretka mekteb je prepustio ulogu općeg, a zadržao ulogu vjerskog odgoja i obrazovanja.

Uloga i značaj mektepske pouke se ogleda u činjenici da se u mektebu odvija kontinuirani vid islamskog poučavanja – odnosno mekteb predstavlja institucionalno organizovani islamski odgoj i obrazovanje. Tradicija mektepskog poučavanja je vrlo duga i seže do vremena Allahovog Poslanika a.s., kada je prve polaznike mekteba poučavao u kući i utemeljio instituciju islamskog poučavanja prije svega djece, kao i odraslih vjerskoj pismenosti, te pisanju i čitanju. U mektebu se odvija redovna mektepska nastava – institucionalno organizovani islamski odgoj i obrazovanje, a historijskim gubljenjem svoje opće uloge mekteb nikako nije izgubio na

¹ Vrijeme vladavine Osmanskog carstva u Bosni i Hercegovini.

značaju i važnosti u životu Bosanskohercegovačkih muslimana i šire. Naprotiv, mekteb je postao nezamjenjiva odgojno-obrazovna ustanova i neophodna karika u odgojno-obrazovnom oplemenjivanju djece.

U vremenu u kojem živimo odgoj i obrazovanje imaju prvorazredni značaj i nemjerljivu važnost. Allah dž.š., nam na tu važnost ukazuje u Kur'anu i kaže: *“Uči u ime Gospodara koji sve stvara”*², te upozorava i opominje: *“Ovi koji vjerujete, sebe i porodice svoje čuvajte od vatre čije će gorivo ljudi i kamenje biti, i o kojoj će se meleki strogi i snažni brinuti.”*³

Rad u mektebu se zasniva na planu i programu odgojno-obrazovnog rada, kroz koji se pored osnovnog znanja o vjeri, osoba upoznaje s odgojnim vrijednostima, usvaja islamske norme ponašanja, te praktično stječe vještine i navike primjene islamskih propisa i življenja u vjeri. Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini kroz mekteb nudi odgovarajući sistem odgojno-obrazovnog rada koji uz stručne kadrove predstavlja snažnu ali i neophodnu pomoć u ispunjavanju roditeljske obaveze islamskog odgajanja djece.

U posljednjem stoljeću mekteb je kao odgojno-obrazovna ustanova prošao kroz vrlo buran period, od potpune negacije, minimiziranja, zabranjivanja i fizičkog rušenja, do ponovne afirmacije i zauzimanja mjesta koje mu pripada. U tom kontekstu za vrijeme agresije na Bosnu i Hercegovinu (1992-1995) porušen je i devastiran određen broj mekteba⁴ koji su ponovo obnovljeni.

1.1. Mektepsko takmičenje

Mogućnost da nadareni polaznici mekteba imaju priliku da iskažu stečena znanja i vještine, kao i jedan od načina odabira najboljih polaznika jeste takmičenje. U tom kontekstu krajem prošlog stoljeća jedan od vrlo značajnih iskoraka vjersko-prosvjetne službe Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini jeste projekat organizovanja mektepskog takmičenja. Takmičenje se održava na nekoliko nivoa. Prva i osnovna

aktivnost započinje u džematu kvalifikacijama na nivou džemata i izbora predstavnika džemata za prvi krug takmičenja koji se održava na nivou medžlisa. Pobjednici takmičenja po kategorijama na nivou medžlisa su predstavnici medžlisa i učestvuju u drugom krugu na nivou muftijstva. Učesnici finalnog takmičenja polaznika mektepske nastave na nivou Rijasetu su pobjednici takmičenja na nivou muftijstava, koji predstavljaju muftijstvo.

Prvo finalno takmičenje polaznika mektepske nastave na nivou Rijasetu organizovano je i održano 1998. god., i od tada održava se u kontinuitetu dvadeset godina. Mjesto održavanja takmičenja se mijenjalo, a suorganizator i domaćin takmičenja su bila muftijstva najmanje. Zadnjih nekoliko finalnih mektepskih takmičenja održava se u Sarajevu u saradnji sa drugim ustanovama Islamske zajednice⁵. Ovaj projekat u 2017. god., obilježio je svoj jubilarni dvadeseti rođendan, održavanjem “XX Finalnog takmičenja polaznika mektepske nastave” na nivou Rijasetu i organizaciji Uprave za vjerske poslove Rijasetu – Odjela za mektepsku nastavu i mlade, održanom 14. maja 2017. god., u Sarajevu. Ovo je vrlo značajan jubilej za mekteb koji daje za pravo da se radujemo i uživamo u svim rezultatima i uspjesima koji su postignuti u tih dvadeset mektepskih godina i dvadeset mektepskih takmičenja, ali istovremeno i obavezuje da u mektebu i mektepskom takmičenju pokušamo napraviti nove iskorake.

Mektepsko takmičenje se održava u skladu sa utvrđenim propozicijama u pogledu prava učešća, kategorije, uzrasta ili starosne dobi, sadržaja, načina sprovođenja, vremena održavanja i dr. Počevši od prvog finalnog takmičenja održanog 1998. god., pa do VII održanog 2004. god., takmičenje se održavalo u četiri (4) kategorije:

- Kiraet mlađi uzrast
- Kiraet stariji uzrast
- Test općeg znanja mlađi uzrast
- Test općeg znanja stariji uzrast

Od VIII finalnog takmičenja održanog 2005. godine, pa do XIX održanog 2016. godine, takmičenje se održavalo u tri (3) kategorije:

- Kiraet mlađi uzrast
- Kiraet stariji uzrast
- Test općeg znanja

Nakon dvanaestogodišnjeg takmičenja u tri kategorije, “XX Finalno takmičenje polaznika mektepske nastave” na nivou Rijasetu ponovo je održano u četiri kategorije:

- Kiraet mlađi uzrast
- Kiraet stariji uzrast
- Opće znanje mlađi uzrast
- Opće znanje stariji uzrast

Važno je naznačiti da za finalni dio takmičenja učešće izbore najbolji iz naznačenih kategorija sa područja svih osam muftiluka u Bosni i Hercegovini, dakle između oko 85000 upisanih polaznika njih 32 su finalisti, što je rezultat vrijedan pažnje. Mektepska takmičenja na nivou medžlisa, muftijstva i Rijasetu su značajna motivacija za polaznike mektepske nastave, njihove muallime i naravno roditelje. Kroz samo takmičenje dobiju su pobjednici u navedenim kategorijama kao i najuspješniji muallimi kroz takmičenje na osnovu rezultata svog polaznika mekteba na takmičenju. Ovdje se nameće pitanje kriterijuma za izbor najuspješnijeg muallima koje sad nećemo otvarati, a koje bi se svakako u budućnosti trebalo definisati.

Osim želje za učenjem, za takmičenjem, za dokazivanjem, za prestižom itd., koja je prisutna, najvrjednije polaznike mekteba i njihove muallime obrađuju i nagrade koje se pripreme i koje su predviđene tim povodom. Svi učesnici finalnog takmičenja polaznika mektepske nastave na nivou

² Kur'an, sura El-Alek; 1.

³ Kur'an, sura Et-Tahrim; 6.

⁴ www.islamskazajednica.ba

⁵ Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Gazi Husrev-begova medresa u Sarajevu i Gazi Husrev-begov vakuf.

Rijaseta i njihovi muallimi dobiju Priznanje za učešće i novčanu nagradu koju obezbjeđuje Rijaset Islamske zajednice. Dodatna motivacija su i posebne nagrade za pobjednike – odnosno tri prvoplasirana učesnika takmičenja u svim kategorijama i nagrade za najuspješnije muallime kroz takmičenje.⁶

Nagrade za pobjednike, prvo, drugo i treće mjesto u svim kategorijama su Diploma o osvojenom mjestu i novčana nagrada koju obezbjeđuje Rijaset Islamske zajednice i Fond “Bošnjaci”. Nagrade za najuspješnije muallime kroz takmičenje su Diploma o osvojenom mjestu i novčana nagrada koju obezbjeđuje Rijaset Islamske zajednice. Također, pitanje koje je otvoreno, jeste pitanje nagrađivanja muallima čiji polaznici zauzmu drugo i treće mjesto u jednoj od kategorija. Ukupnom ekipnom pobjedniku finalnog mektepskog takmičenja, najuspješnijem muftijstvu dodjeljuje se Priznanje.

Veliko osvježenje u pogledu nagrađivanja svih učesnika finalnog takmičenja polaznika mektepske nastave na nivou Rijasetu i najuspješnijih muallima kroz takmičenje jeste nagradna ekskurzija u Istanbul koja se realizira u saradnji sa Dijanetom

R. Turske i Uredom za vjerska pitanja ambasade Republike Turske u Sarajevu. Ovaj projekat edukativno-nagradne ekskurzije prvi put je realizovan 2016. god., nakon XIX finalnog mektepskog takmičenja, te nastavljen nakon posljednjeg XX i nadamo se da će ovo ako Bog da u buduće biti tradicija.

Jedna od inovacija koja je također uvedena na XIX finalnom takmičenju polaznika mektepske nastave na nivou Rijasetu jeste organizovanje “Mektepskog mevluda” koji se održava na dan takmičenja u Gazi Husrev-begovoj džamiji. Izvođači mektepskog mevludskog programa su polaznici mektepske nastave.⁷ Također, dodjela nagrada za pobjednike, prvo, drugo i treće mjesto u svim kategorijama, nagrade za najuspješnije muallime kroz takmičenje dodjeljuju se u okviru pomenutog programa u Gazi Husrev-begovoj džamiji. Ovom programu prisustvuju i polaznici mektepske nastave iz drugih gradova Bosne i Hercegovine.

Ovom prilikom želimo napomenuti da se nagrade za pobjednike i najuspješnije muallime kroz takmičenje obezbjeđuju i dodjeljuju i na nivou medžlisa i muftijstava Islamske zajednice.

2. Finalno takmičenje polaznika mektepske nastave od 2005-2014.

U radu koji je pred nama posebno ćemo se osvrnuti na finalno takmičenje polaznika mektepske nastave na nivou Rijasetu u periodu od 2005. – 2014. god., odnosno od VIII – XVII finalnog takmičenja. Namjera nam je da u naznačenom periodu finalnog mektepskog takmičenja uradimo tabelarnu, grafičku i deskriptivnu statističku analizu rezultata takmičenja posmatrano pojedinačno po kategorijama; kiraet mladi uzrast, kiraet stariji uzrast i test općeg znanja. Analiza rezultata pokazat će ispred kojih muftijstava su kandidati osvajali jedno od prva tri mjesta, najveći i najmanji broj bodova koje je osvojio pobjednik, općenito najmanji broj bodova koji je osvojen, kao i podaci o spolnoj i dobnoj strukturi učesnika. Putem analize rezultata takmičenja dobićemo informacije o najuspješnijim muftijstvima kroz deset godina takmičenja.

Također, sve naprijed tražene podatke kroz pojedinačne tabele, predstaviti ćemo i u zbirnoj tabeli kako bi imali pregled ukupnih ekipnih rezultata po muftijstvima, te putem grafikona.

Tabela 1. *Kiraet mladi uzrast*

Muftijstvo	VIII 2005.	IX 2006.	X 2007.	XI 2008.	XII 2009.	XIII 2010.	XIV 2011.	XV 2012.	XVI 2013.	XVII 2014.	Ukupno bodova	Mjesto
Banja Luka	39	21,2	39	41	23,6	27,6	31	37,33	29	32,66	321,39	8
Bihać	39,2	38,1	57,66	53,66	57,6	53	58	47	51	50,66	505,88	5
Goražde	37	36	43,66	48	33	30,6	31,66	45,66	49	55,33	409,91	7
Mostar	43,1	30	36,33	47	53	47,6	45,66	54,33	55,66	58,5	471,18	6
Sarajevo	57	56	52	56,33	53,3	56,6	53,66	58	54,33	58,33	555,55	1
Travnik	57,1	47,1	56	58	51	49,6	58,66	59	53,66	53,66	543,78	4
Tuzla	56	57	51	49,66	57,3	46	57,66	53	59,33	57,83	544,78	3
Zenica	54,1	50,1	53,66	56,66	54,6	52,6	50,66	59,66	55,66	58,83	546,53	2

⁶ Najuspješniji muallimi kroz takmičenje su oni muallimi čiji polaznik mekteba osvoji prvo mjesto u jednoj od navedenih kategorija.

⁷ Izvođači programa 2016. godine, hor “Mektebski bulbuli” polaznika mektepske nastave MIZ Sarajevo, Izvođači programa 2017. god., hor “Mektebski

bulbuli” polaznika mektepske nastave MIZ Sarajevo i hor polaznika mektepske nastave MIZ Ključ.

Prvo mjesto u kategoriji kiraet mlađi uzrast su osvajali kandidati ispred muftijstava; Travnik 3 puta, Bihać 2 puta, Tuzla 2 puta, Zenica 2 puta i Sarajevo 1 put.

Drugo mjesto u kategoriji kiraet mlađi uzrast su osvajali kandidati ispred muftijstava; Bihać 2 puta, Sarajevo 2 puta, Travnik 2 puta, Zenica 2 puta (*jednom dijelila 2/3. mjesto*), Mostar 2 puta (*jednom dijelilo 2/3. mjesto*) i Tuzla 1 put.

Treće mjesto u kategoriji kiraet mlađi uzrast su osvajali kandidati ispred muftijstava; Zenica 5 puta (*jednom dijelila 2/3. mjesto*), Sarajevo 3 puta, Tuzla 2 puta i Mostar 1 put (*jednom dijelilo 2/3. mjesto*).

Najveći broj bodova koje je osvojio pobjednik je 59,66 na XV finalnom mektepskom takmičenju održanom 2012. godine. Najmanji broj bodova koje je osvojio pobjednik je 56,60 na

XIII finalnom mektepskom takmičenju održanom 2010. godine.

Općenito najmanji broj bodova koji je osvojen na takmičenju je 21,20 na IX finalnom mektepskom takmičenju održanom 2006. godine.

Najuspješnija muftijstva kroz deset godina takmičenja u kategoriji kiraet mlađi uzrast su: Sarajevsko 555,55 bodova, Zeničko 546,53 bodova i Tuzlansko 544,78 bodova

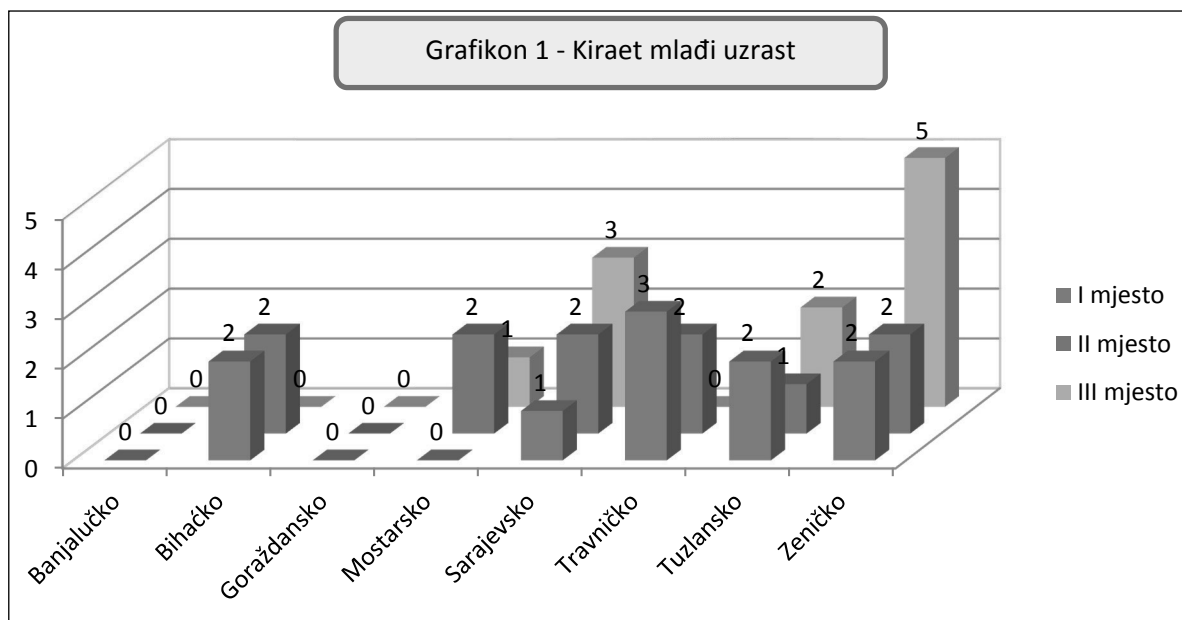

Tabela 2. Kiraet stariji uzrast

Muftijstvo	VIII 2005.	IX 2006.	X 2007.	XI 2008.	XII 2009.	XIII 2010.	XIV 2011.	XV 2012.	XVI 2013.	XVII 2014.	Ukupno bodova	Mjesto
Banja Luka	18	21,1	30,33	31,66	41,6	21,6	20,33	35	37,66	31,83	289,11	8
Bihać	54,1	39,1	47,33	52,33	53	54,3	56,66	55,66	41,33	55,5	509,31	4
Goražde	11	24,2	43,66	39,66	40	44,3	37,33	42,33	41	44,16	367,64	7
Mostar	38,1	26	48	44,33	46,3	52,3	51,66	53,66	44	55,5	459,85	6
Sarajevo	55,1	47	56,33	45,66	52,3	56,6	55	58	52	53,83	531,82	3
Travnik	51,2	39,2	54,33	55,33	56,3	57	54,33	57,66	53	56	534,35	1
Tuzla	42,2	33,2	48,66	49,66	48,3	56,6	54,33	49	51,66	55,83	489,44	5
Zenica	51	52	50,66	42,66	56,6	59,3	56	57,33	59	48,83	533,38	2

Prvo mjesto u kategoriji kiraet stariji uzrast su osvajali kandidati ispred muftijstava; Zenica 4 puta, Sarajevo 3 puta, Travnik 2 puta i Bihać 1 put.

Drugo mjesto u kategoriji kiraet stariji uzrast su osvajali kandidati

ispred muftijstava; Travnik 5 puta, Bihać 2 puta, Sarajevo 2 put, Tuzla 1 put i Zenica 1 put.

Treće mjesto u kategoriji kiraet stariji uzrast su osvajali kandidati ispred muftijstava; Sarajevo 3 puta (*jednom dijelilo 3. mjesto*), Travnik

2 puta, Zenica 2 puta, Bihać 2 puta (*jednom dijelilo 3. mjesto*), Tuzla 2 put (*jednom dijelila 3. mjesto*) i Mostar 1 put (*jednom dijelilo 3. mjesto*).

Najveći broj bodova koje je osvojio pobjednik je 59,30 na XIII finalnom mektepskom takmičenju

održanom 2010. godine. Najmanji broj bodova koje je osvojio pobjednik je 52,00 na IX finalnom mektepskom takmičenju održanom 2006. godine.

Općenito najmanji broj bodova koji je osvojen na takmičenju je 11,00 na VIII finalnom mektepskom takmičenju održanom 2005. godine.

Najuspješnija muftijstva kroz deset godina takmičenja u kategoriji kiraet stariji uzrast su: Travničko 534,35 bodova, Zeničko 533,38 bodova i Sarajevsko 531,82 bodova.

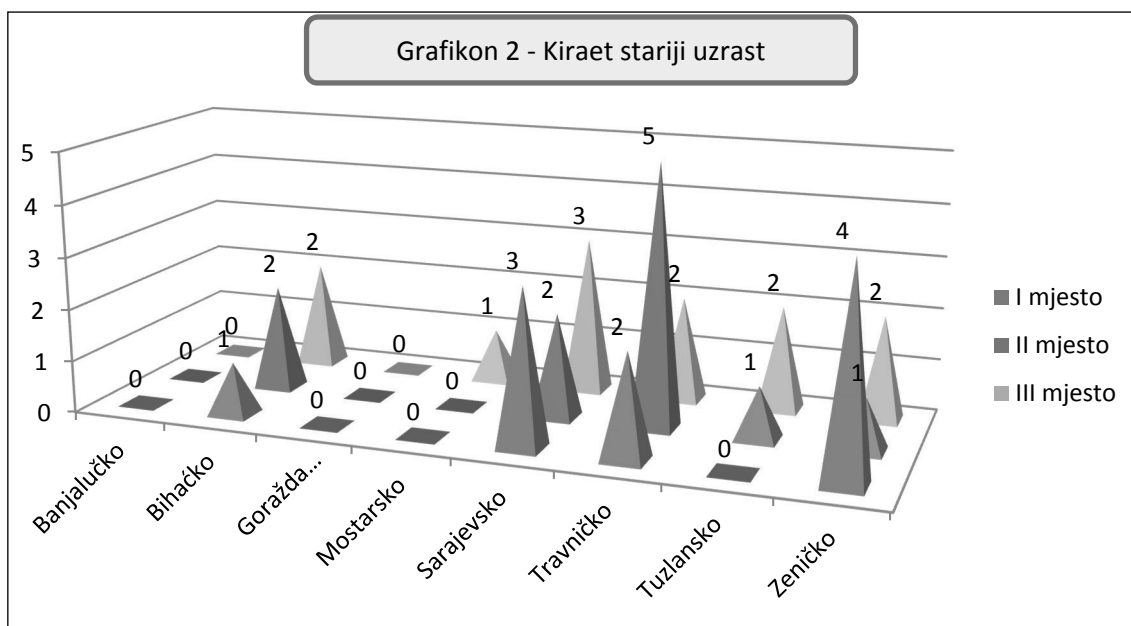

Tabela 3. Test općeg znanja

Muftijstvo	VIII 2005.	IX 2006.	X 2007.	XI 2008.	XII 2009.	XIII 2010.	XIV 2011.	XV 2012.	XVI 2013.	XVII 2014.	Ukupno bodova	Mjesto
Banja Luka	36	31	46	49,70	26,5	36	42	29	31	30	357,20	8
Bihać	45,5	38	43	46,95	43,7	45,5	58	48	60	56	484,65	6
Goražde	49	49	53	43,20	39,4	37	36	47	44	44	441,60	7
Mostar	55	46,5	52	51,15	51,4	45,5	56	41	35	56	489,55	5
Sarajevo	52,5	51,5	54	55,55	50,3	35	56	53	55	36	498,85	4
Travnik	57,5	35	52	55,75	50	51	59	58	54	56	528,25	2
Tuzla	46	53,5	55	56,15	58,6	55	56,5	48	50	56	534,75	1
Zenica	45	49,5	52	56,70	55,3	48,5	49,5	51	47	50	504,50	3

Prvo mjesto u kategoriji test općeg znanja su osvajali kandidati ispred muftijstava; Tuzla 5 puta (*jednom dijelilo 1. mjesto*), Travnik 4 puta (*jednom dijelilo 1. mjesto*), Bihać 2 puta (*jednom dijelilo 1. mjesto*), Zenica 1 put i Mostar 1 put (*jednom dijelilo 1. mjesto*).

Drugo mjesto u kategoriji test općeg znanja su osvajali kandidati ispred muftijstava; Sarajevo 4 puta, Bihać 1 put, Mostar 1 put, Travnik 1 put, Tuzla 1 put i Zenica 1 put.

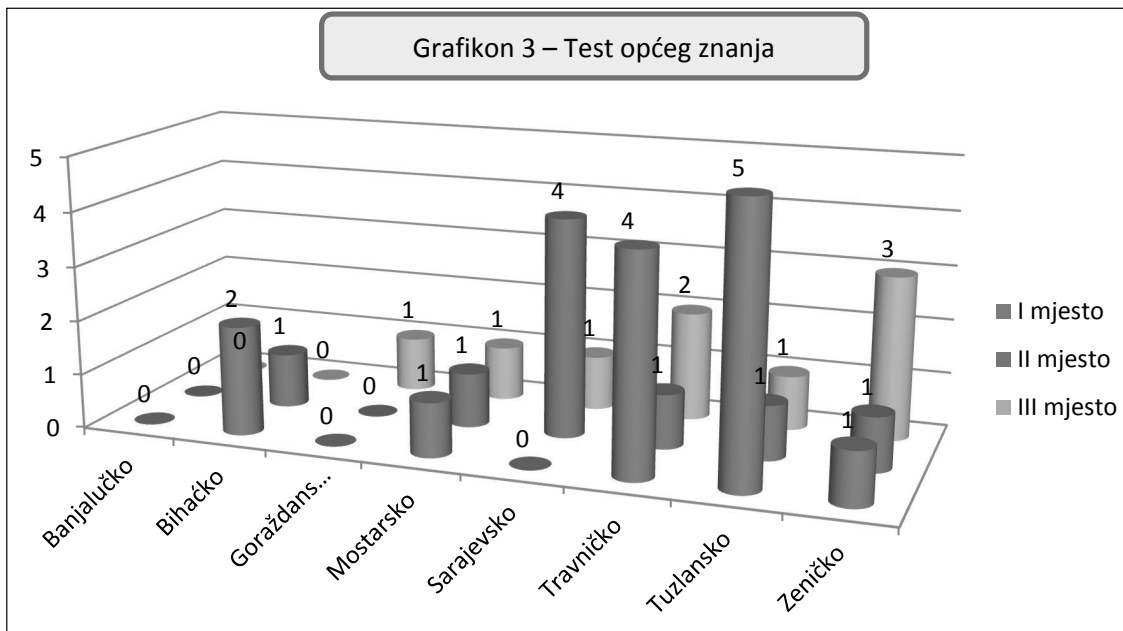
Treće mjesto u kategoriji test općeg znanja su osvajali kandidati ispred muftijstava; Zenica 3 puta, Travnik 2 puta, Goražde 1 put, Mostar 1 put, Sarajevo 1 put i Tuzla 1 put.

Najveći broj bodova koje je osvojio pobjednik je 60,00 na XVI finalnom mektepskom takmičenju održanom 2013. godine. Najmanji broj bodova koje je osvojio pobjednik je 53,50

na IX finalnom mektepskom takmičenju održanom 2006. godine.

Općenito najmanji broj bodova koji je osvojen na takmičenju je 26,50 na XII finalnom mektepskom takmičenju održanom 2009. godine.

Najuspješnija muftijstva kroz deset godina takmičenja u kategoriji test općeg znanja su: Tuzlansko 534,75 bodova, Travničko 528,25 bodova i Zeničko 504,50 bodova.

Naprijed navedeni rezultati finalnih takmičenja su predstavljeni pojedinačno po kategorijama. Slijedi nekoliko zanimljivosti općenito vezano za takmičenja u naznačenom periodu, a potom zbirni rezultati po muftijstvima.

Najveći broj bodova koje je osvojio pobjednik posmatrajući sve tri kategorije je 60,00 bodova na XVI finalnom mektepskom takmičenju održanom 2013. godine u kategoriji test općeg znanja. Najmanji broj bodova koje je osvojio pobjednik posmatrajući sve tri kategorije je 52,00 boda na IX finalnom mektepskom

takmičenju održanom 2006. godine u kategoriji kiraet stariji uzrast.

Općenito najmanji broj bodova koji je osvojen na takmičenju posmatrajući sve tri kategorije je 11,00 na VIII finalnom mektepskom takmičenju održanom 2005. godine u kategoriji kiraet stariji uzrast.

2.1. Najmlađi takmičari i pobjednici

U daljem toku ovog rada predstavićemo starosnu dob takmičara po kategorijama i doći do rezultata koji je takmičar najmlađi nastupio na finalnom mektepskom takmičenju Rijasetu u naznačenom periodu, kao

i ko je najmlađi takmičar općenito u svim kategorijama. Također, želimo utvrditi starosnu dob i ko su najmlađi pobjednici finalnog mektepskog takmičenja Rijasetu po kategorijama kao i ko je najmlađi pobjednik općenito. Treba napomenuti da u kategoriji Kiraet mlađi uzrast nastupaju polaznici mekteba koji pohađaju 1-5 razred osnovne škole, a u kategoriji Kiraet stariji uzrast nastupaju polaznici mekteba koji pohađaju 6-9 razreda osnovne škole, te u kategoriji Test općeg znanja pravo učešća imaju polaznici mekteba koji pohađaju 1-9 razreda osnovne škole.

Tabela 4. Kiraet mlađi uzrast

Muftijstvo	VIII 2005.	IX 2006.	X 2007.	XI 2008.	XII 2009.	XIII 2010.	XIV 2011.	XV 2012.	XVI 2013.	XVII 2014.	Najmlađi učesnik	Najmlađi pobjednik
Banja Luka	1993.	1995.	1995.	1997.	1997.	1999.	1999.	2001.	2003.	2001.		
Bihac	1993.	1994.	1997.	1996.	1997.	2000.	2000.	2002.	2002.	2002.		
Goražde	1993.	1995.	1995.	1996.	1998.	1999.	2000.	2002.	2002.	2002.		
Mostar	1994.	1994.	1995.	1998.	1997.	1998.	2002.	2002.	2002.	2002.		
Sarajevo	1995.	1995.	1995.	1996.	1998.	2001.	2000.	2003.	2003.	2003.		
Travnik	1993.	1994.	1997.	1997.	1997.	2001.	2001.	2002.	2002.	2001.		
Tuzla	1998.	1998.	1996.	1998.	1998.	1998.	2000.	2001.	2002.	2001.	1998/2005	1998/2006
Zenica	1995.	1997.	1998.	1997.	1997.	2000.	2000.	2001.	2001.	2002.		
Godište	1998.	1998.	1998.	1998.	1998.	2001.	2002.	2003.	2003.	2003.		
Br. godina	7 g.	8 g.	9 g.	10 g.	11 g.	9 g.	9 g.	9 g.	10 g.	11 g.		

Tabela 5. Kiraet stariji uzrast

Muftijstvo	VIII 2005.	IX 2006.	X 2007.	XI 2008.	XII 2009.	XIII 2010.	XIV 2011.	XV 2012.	XVI 2013.	XVII 2014.	Najmlađi učesnik	Najmlađi pobjednik
Banja Luka	1991.	1991.	1993.	1993.	1995.	1997.	1998.	1997.	1997.	1999.		
Bihać	1991.	1991.	1993.	1995.	1995.	1996.	1997.	1997.	2000.	2000.		
Goražde	1991.	1993.	1993.	1993.	1995.	1997.	1996.	1999.	1999.	1999.		
Mostar	1991.	1992.	1993.	1995.	1995.	1995.	1997.	1997.	1998.	1998.		
Sarajevo	1991.	1992.	1992.	1993.	1995.	1996.	1997.	1997.	2001.	2000.	2001/2013	
Travnik	1991.	1993.	1993.	1994.	1996.	1996.	1997.	1999.	1999.	1999.		
Tuzla	1991.	1991.	1992.	1995.	1995.	1995.	1995.	1997.	1998.	2001.		
Zenica	1990.	1991.	1994.	1995.	1995.	1997.	1996.	1998.	1997.	2001.		1997/2010
Godište	1991.	1993.	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2001.	2001.		
Br. godina	14 g.	13 g.	13 g.	13 g.	13 g.	13 g.	13 g.	13 g.	12 g.	13 g.		

Tabela 6. Test općeg znanja

Muftijstvo	VIII 2005.	IX 2006.	X 2007.	XI 2008.	XII 2009.	XIII 2010.	XIV 2011.	XV 2012.	XVI 2013.	XVII 2014.	Najmlađi učesnik	Najmlađi pobjednik
Banja Luka	1990.	1992.	1992.	1993.	1995.	1996.	1996.	1998.	1999.	2001.		
Bihać	1990.	1991.	1992.	1993.	1995.	1995.	1998.	1998.	1999.	2001.		
Goražde	1990.	1991.	1992.	1993.	1994.	1996.	1996.	1997.	1998.	1999.		
Mostar	1991.	1992.	1993.	1995.	1994.	1996.	1996.	1998.	1998.	1999.		
Sarajevo	1991.	1992.	1992.	1994.	1995.	1996.	1996.	1999.	1999.	1999.		
Travnik	1990.	1991.	1994.	1994.	1994.	1995.	1996.	1997.	1999.	1999.		
Tuzla	1990.	1991.	1992.	1993.	1994.	1997.	1998.	1997.	1999.	2002.	2002/2014	2002/2014
Zenica	1991.	1992.	1992.	1993.	1995.	1995.	1997.	1997.	1999.	2000.		
Godište	1991.	1992.	1994.	1995.	1995.	1997.	1998.	1999.	1999.	2002.		
Br. godina	14 g.	14 g.	13 g.	13 g.	14 g.	13 g.	13 g.	13 g.	14 g.	12 g.		

Najmlađi takmičar u kategoriji kiraet mlađi uzrast je Emina Fajić, predstavnik muftijstva Tuzlanskog, rođena 1998. god., i imala je 7 godina, a učestvovala je na VIII finalnom mektempkom takmičenju Rijaseta održanom 2005. godine.

Najmlađi takmičar u kategoriji kiraet stariji uzrast je Amina Išerić, predstavnik muftijstva Sarajevskog, rođena 2001. god., i imala je 12 godina, a učestvovala je na XVI finalnom mektempkom takmičenju Rijaseta održanom 2013. godine.

Najmlađi takmičar u kategoriji test općeg znanja je Eldin Ahmetović, predstavnik muftijstva Tuzlanskog, rođen 2002. god., i imao je 12 godina, a učestvovala je na XVII finalnom mektempkom takmičenju Rijaseta održanom 2014. godine.

Najmlađi takmičar općenito u svim kategorijama je Emina Fajić, predstavnik muftijstva Tuzlanskog, rođena 1998. god., i imala je 7 godina, a učestvovala je na VIII finalnom mektempkom takmičenju Rijaseta održanom 2005. godine.

2.1.1. Najmlađi pobjednik po kategorijama

Najmlađi učesnik finalnog mektempkog takmičenju Rijaseta koji je pobijedio u kategoriji kiraet mlađi uzrast je Emina Fajić, predstavnik muftijstva Tuzlanskog, rođena 1998. god., i imala je 8 godina, a učestvovala je i pobijedila na IX finalnom mektempkom takmičenju Rijaseta održanom 2006. godine.

Najmlađi učesnik finalnog mektempkog takmičenju Rijaseta koji je pobijedio u kategoriji kiraet stariji

uzrast je Nermina Mujanović, predstavnik muftijstva Zeničkog, rođena 1997. god., i imala je 13 godina, a učestvovala je i pobijedila na XIII finalnom mektepskom takmičenju Rijaseta održanom 2010. godine.

Najmlađi učesnik finalnog mektepskog takmičenju Rijaseta koji je pobijedio u kategoriji test općeg znanja je Eldin Ahmetović, predstavnik muftijstva Tuzlanskog, rođen 2002.

god., i imao je 12 godina, a učestvovao je i pobijedio /djelio prvo mjesto/ na XVII finalnom mektepskom takmičenju Rijaseta održanom 2014. godine.

Najmlađi učesnik finalnog mektepskog takmičenju Rijaseta općenito u svim kategorijama koji je pobijedio u jednoj od kategorija je Emina Fajić, predstavnik muftijstva Tuzlanskog, rođena 1998. god., i imala je 8 godina, a učestvovala je i pobijedila na IX

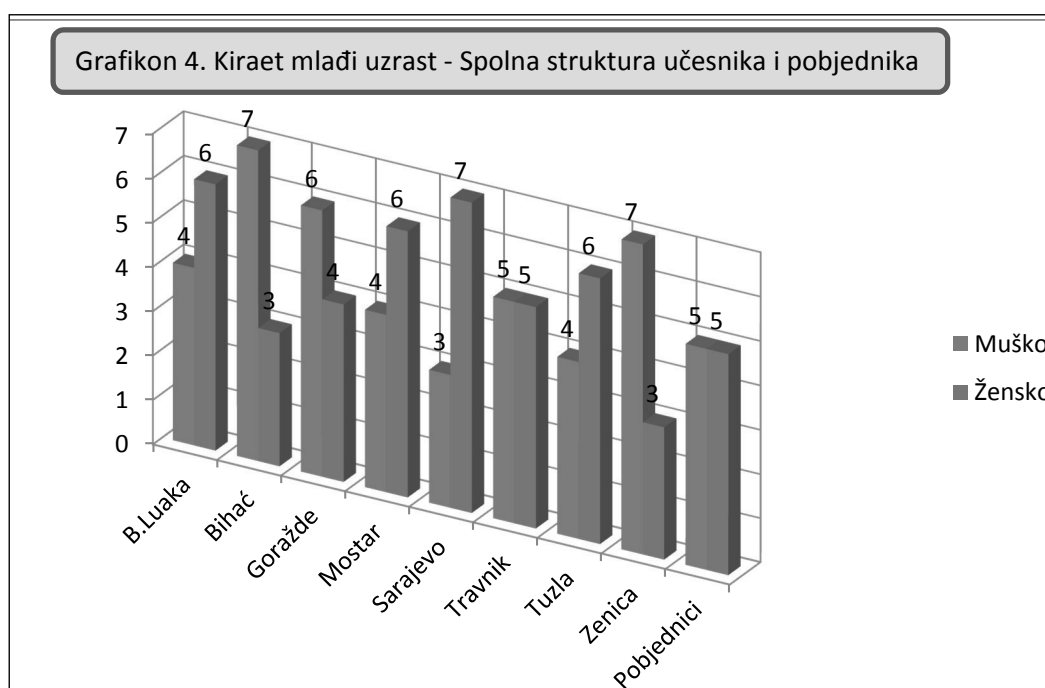
finalnom mektepskom takmičenju Rijaseta održanom 2006. godine.

2.1.2. Spolna struktura takmičara

Također, jedno od pitanja koje nas je zanimalo jeste spolna struktura učesnika i pobjednika finalnog mektepskog takmičenja Rijaseta u naznačenom desetogodišnjem periodu posmatrano po takmičarskim kategorijama, kao i općenito.

Tabela 7. Kiraet mlađi uzrast

Muftijstvo	VIII 2005.		IX 2006.		X 2007.		XI 2008.		XII 2009.		XIII 2010.		XIV 2011.		XV 2012.		XVI 2013.		XVII 2014.		Ukupno	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Banja Luka		Ž		Ž	M			Ž		Ž	M			Ž		Ž	M		M		4	6
Bihać		Ž		Ž	M			Ž	M		M		M		M		M		M		7	3
Goražde		Ž	M		M		M		M		M		M		Ž		Ž		Ž		6	4
Mostar	M			Ž	M			Ž	M		M			Ž		Ž		Ž		Ž	4	6
Sarajevo		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	M		M		M		3	7
Travnik		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	M		M		M		M		M		5	5
Tuzla		Ž		Ž	M		M		M			Ž	M		Ž		Ž		Ž		4	6
Zenica	M			Ž	M		M		M		M		M		M		Ž		Ž		7	3
Ukupno:	2	6	1	7	6	2	3	5	5	3	6	2	5	3	4	4	4	4	4	4	40	40
Pobjednici		ž		ž	m			ž	m			ž	m		m			ž		ž	5	5

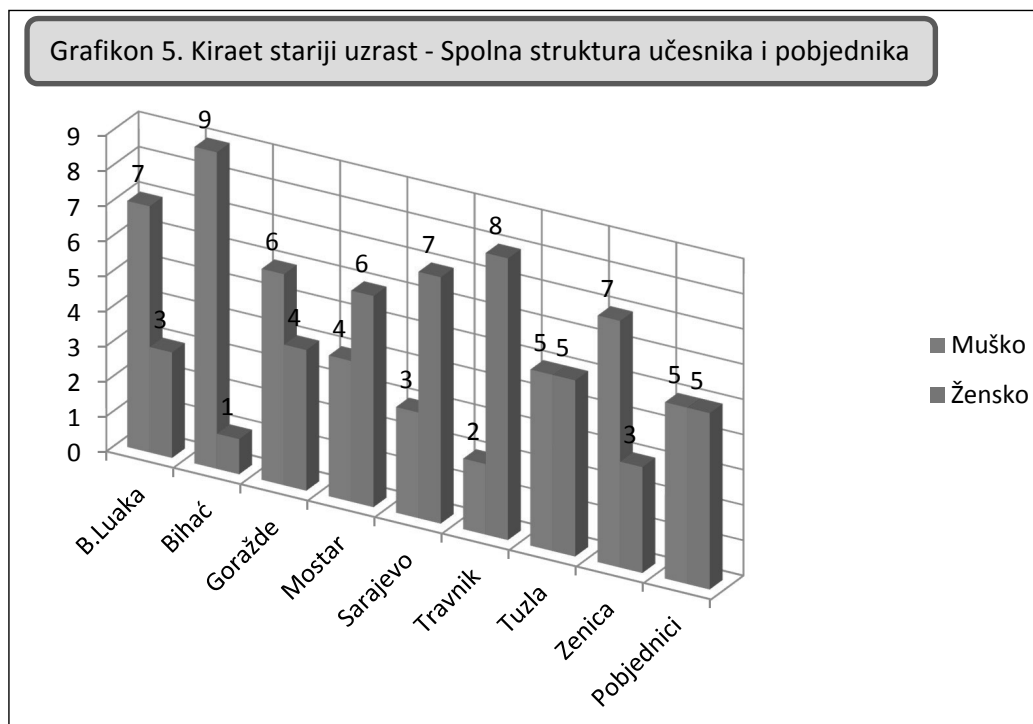
Posmatrajući naprijed navedene podatke u tabeli br. 7, analizirajući pojedinačano po muftijstvima primjetan je neujednačen broj dječaka i

djevojčica koji su učestvovali od VIII – XVII finalnog mektepskog takmičenja na nivou Rijaseta u kategoriji kiraet mlađi uzrast, osim muftijstva

Travničkog gdje je taj omjer 50/50. U drugim muftijstvima omjer dječaka i djevojčica se kreće između 30-70 % u korist jednih ili drugih.

Tabela 8. Kiraet stariji uzrast

Muftijstvo	VIII 2005.		IX 2006.		X 2007.		XI 2008.		XII 2009.		XIII 2010.		XIV 2011.		XV 2012.		XVI 2013.		XVII 2014.		Ukupno	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Banja Luka	M		M			Ž		Ž	M		M			Ž	M		M		M		7	3
Bihać	M		M			Ž	M		M		M		M		M		M		M		9	1
Goražde		Ž		Ž		Ž		Ž	M		M		M		M		M		M		6	4
Mostar		Ž		Ž	M			Ž		Ž		Ž	M		M		M			Ž	4	6
Sarajevo		Ž	M			Ž	M			Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	M		3	7
Travnik		Ž	M			Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	M			Ž		Ž	2	8
Tuzla		Ž	M			Ž		Ž	M		M		M		M			Ž		Ž	5	5
Zenica	M		M			Ž	M		M			Ž		Ž	M		M		M		7	3
Ukupno:	3	5	6	2	1	7	3	5	5	3	4	4	4	4	7	1	5	3	5	3	43	37
Pobjednici	m		m			ž		ž	m			ž	m		ž	m			ž		5	5

U kategoriji kiraet stariji uzrast, analizom podataka u tabeli br. 8, ustanovili smo da je pojedinačano po muftijstvima također, neujednačen broj

dječaka i djevojčica koji su učestvovali od VIII – XVII finalnog mektepskog takmičenja na nivou Rijaseta, osim muftijstva Tuzlanskog gdje je taj omjer

50/50. U drugim muftijstvima raspon omjera dječaka i djevojčica je veći nego u kategoriji kiraet mlađi uzrast i kreće se između 20-90 % u korist dječaka.

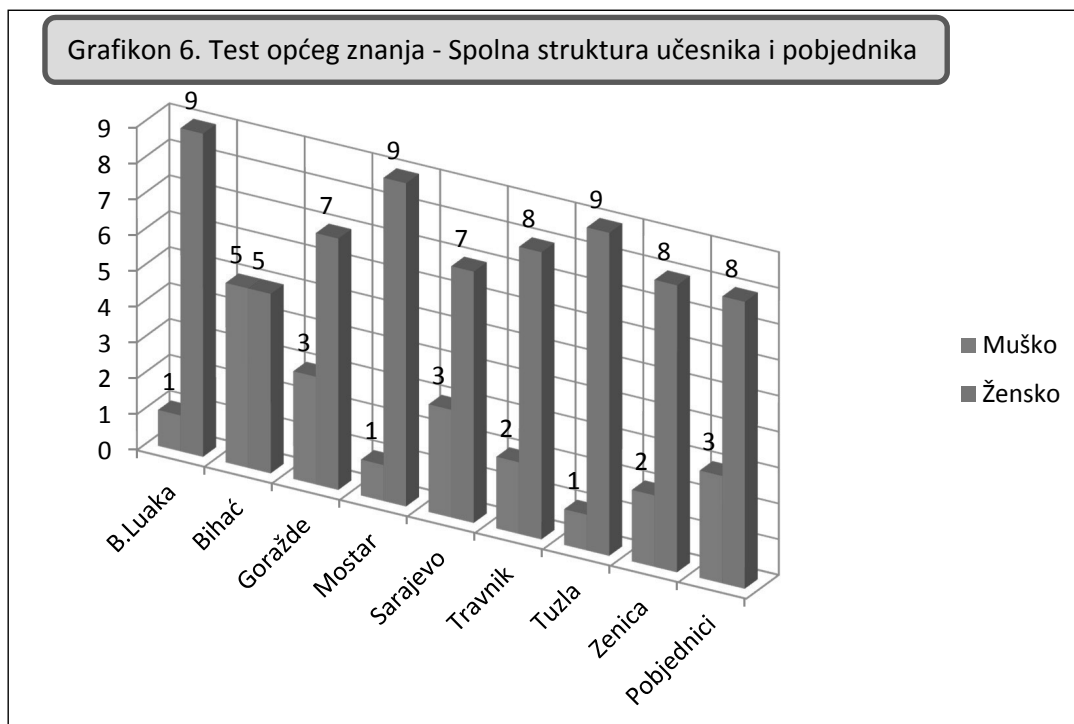
Tabela 9. Test općeg znanja

Muftijstvo	VIII 2005.		IX 2006.		X 2007.		XI 2008.		XII 2009.		XIII 2010.		XIV 2011.		XV 2012.		XVI 2013.		XVII 2014.		Ukupno	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Banja Luka		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	M			Ž	1	9
Bihać		Ž		Ž		Ž	M		M		M		Ž		Ž	M		M			5	5
Goražde	M		M			Ž	M			Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	3	7
Mostar		Ž		Ž		Ž	M			Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	1	9
Sarajevo		Ž		Ž	M			Ž	M			Ž		Ž	M			Ž		Ž	3	7
Travnik		Ž		Ž		Ž	M			Ž		Ž	M		Ž		Ž		Ž		2	8
Tuzla		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	M		1	9
Zenica	M		M			Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž		Ž	2	8
Ukupno:	2	6	2	6	1	7	4	4	2	6	1	7	1	7	1	7	2	6	2	6	18	62
Pobjednici		ž		ž		ž		ž		ž		ž	m		ž	m		m	ž		3	8

Posmatrajući navedene podatke u tabeli br. 9, imamo potpuno različitu sliku u odnosu na prethodne dvije kategorije. Pojedinačano po muftijstvima

vidan je neujednačen broj dječaka i djevojčica koji su učestvovali od VIII – XVII finalnog mektepskog takmičenja na nivou Rijasetu u kategoriji

test općeg znanja, osim muftijstva Bihaćkog gdje je taj omjer 50/50. U drugim muftijstvima veći je broj djevojčica s procentom između 70-90%.

Iz grafikona broj 7, vidljivo je da je u ukupnom zbiru isti broj dječaka i djevojčica koji su učestvovali od VIII – XVII finalnog mektepskog takmičenja na nivou Rijasetu u

kategoriji kiraeet mlađi uzrast. Također, isti je broj dječaka i djevojčica kada su u pitanju pobjednici u ovoj kategoriji. U ukupnom zbiru nije isti broj dječaka i djevojčica koji

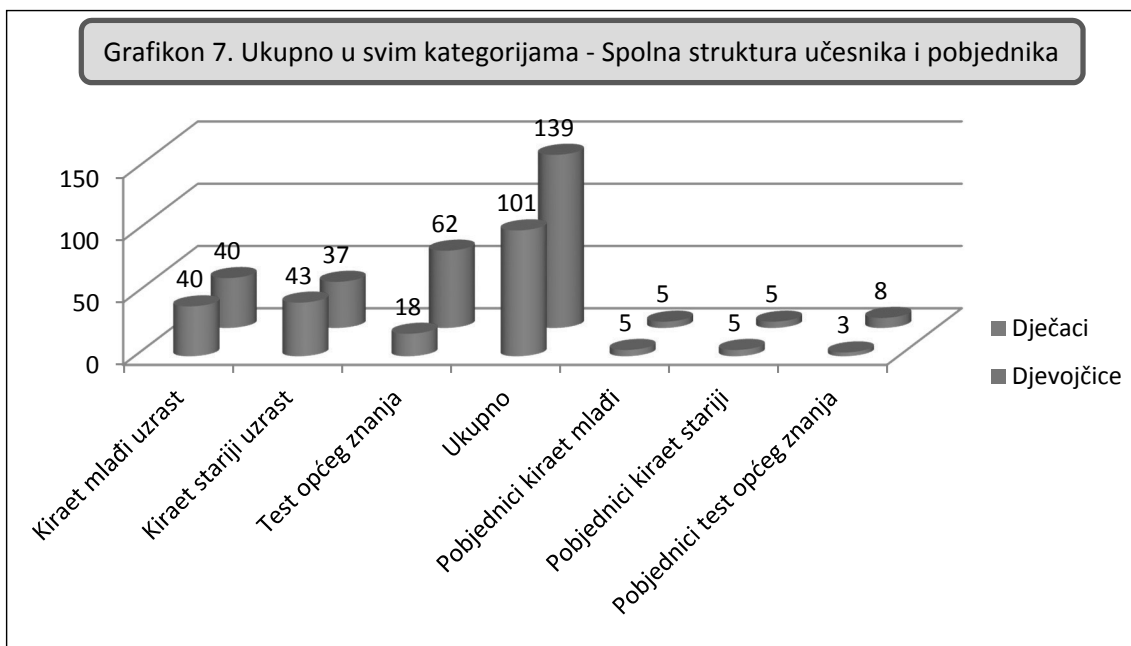
su učestvovali od VIII – XVII finalnog mektepskog takmičenja na nivou Rijasetu u kategoriji kiraeet stariji uzrast i iznosi 53,75 % u korist dječaka. Kada su u pitanju

pobjednici u ovoj kategoriji broj dječaka i djevojčica je isti.

U kategoriji test općeg znanja u ukupnom zbiru dominiraju

djevojčice koje su učestvovala od VIII – XVII finalnog mektepskog takmičenja na nivou Rijasetu u ovoj kategoriji i procenat u njihovu korist

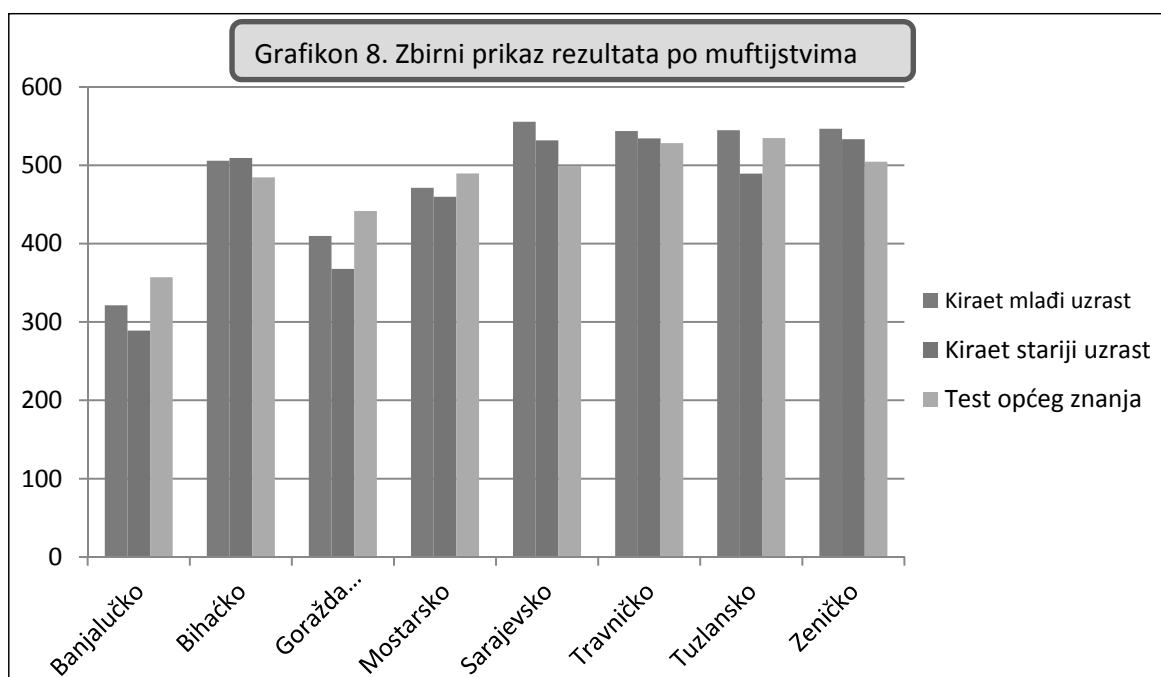
iznosi 77,50 %. Također, kada su u pitanju pobjednici u ovoj kategoriji dominantan je broj djevojčica s procentom 72,72 %.

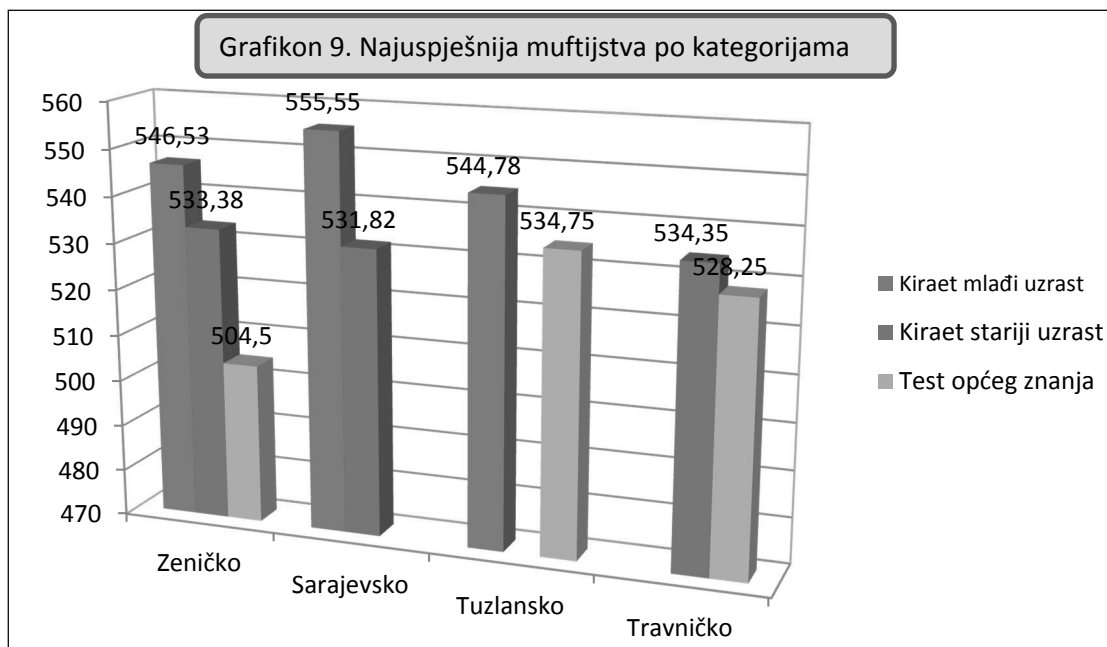

Tabela 10. Zbirni pregled rezultata po muftijstvima

Muftijstvo	Kategorija	Banja Luka	Bihac	Goražde	Mostar	Sarajevo	Travnik	Tuzla	Zenica
VIII 2005.	Kiret.mla.	39	39,2	37,00	43,10	57,00	57,10	56,00	54,10
	Kiraet.st.	18,00	54,10	11,00	38,10	55,10	51,20	42,20	51,00
	Test O.Z.	36,00	45,50	49,00	55,00	52,50	57,50	46,00	45,00
IX 2006.	Kiret.mla.	21,20	38,1	36,00	30,00	56,00	47,10	57,00	50,10
	Kiraet.st.	21,10	39,10	24,20	26,00	47,00	39,20	33,20	52,00
	Test O.Z.	31,00	38,00	49,00	46,50	51,50	35,00	53,50	49,50
X 2007.	Kiret.mla.	39	57,66	43,66	36,33	52,00	56,00	51,00	53,66
	Kiraet.st.	30,33	47,33	43,66	48,00	56,33	54,33	48,66	50,66
	Test O.Z.	46,00	43,00	53,00	52,00	54,00	52,00	55,00	52,00
XI 2008.	Kiret.mla.	41	53,66	48,00	47,00	56,33	58,00	49,66	56,66
	Kiraet.st.	31,66	52,33	39,66	44,33	45,66	55,33	49,66	42,66
	Test O.Z.	49,70	46,95	43,20	51,15	55,55	55,75	56,15	56,70
XII 2009.	Kiret.mla.	23,6	57,60	33,00	53,00	53,30	51,00	57,30	54,60
	Kiraet.st.	41,60	53,00	40,00	46,30	52,30	56,30	48,30	56,60
	Test O.Z.	26,50	43,70	39,40	51,40	50,30	50,00	58,60	55,30
XIII 2010.	Kiret.mla.	27,6	53,00	30,60	47,60	56,60	49,60	46,00	52,60
	Kiraet.st.	21,60	54,30	44,30	52,30	56,60	57,00	56,60	59,30
	Test O.Z.	36,00	45,50	37,00	45,50	35,00	51,00	55,00	48,50

Muftijstvo	Kategorija	Banja Luka	Bihać	Goražde	Mostar	Sarajevo	Travnik	Tuzla	Zenica
XIV 2011.	Kiret.mla.	31	58,00	31,66	45,66	53,66	58,66	57,66	50,66
	Kiraet.st.	20,33	56,66	37,33	51,66	55,00	54,33	54,33	56,00
	Test O.Z.	42,00	58,00	36,00	56,00	56,00	59,00	56,50	49,50
XV 2012.	Kiret.mla.	37,33	47,00	45,66	54,33	58,00	59,00	53,00	59,66
	Kiraet.st.	35,00	55,66	42,33	53,66	58,00	57,66	49,00	57,33
	Test O.Z.	29,00	48,00	47,00	41,00	53,00	58,00	48,00	51,00
XVI 2013.	Kiret.mla.	29,00	51,00	49,00	55,66	54,33	53,66	59,33	55,66
	Kiraet.st.	37,66	41,33	41,00	44,00	52,00	53,00	51,66	59,00
	Test O.Z.	31,00	60,00	44,00	35,00	55,00	54,00	50,00	47,00
XVII 2014.	Kiret.mla.	32,66	50,66	55,33	58,50	58,33	53,66	57,83	58,83
	Kiraet.st.	31,83	55,50	44,16	55,50	53,83	56,00	55,83	48,83
	Test O.Z.	30,00	56,00	44,00	56,00	36,00	56,00	56,00	50,00
Ukupno bodova	Kiret.mla.	321,39	505,88	409,91	471,18	555,55	543,78	544,78	546,53
	Kiraet.st.	289,11	509,31	367,64	459,85	531,82	534,35	489,44	533,38
	Test O.Z.	357,20	484,65	441,60	489,55	498,85	528,25	534,75	504,50
Mjesto po kategoriji	Kiret.mla.	8	5	7	6	1	4	3	2
	Kiraet.st.	8	4	7	6	3	1	5	2
	T.O.Z.	8	6	7	5	4	2	1	3
Ukupno	bodova	967,7	1499,84	1219,15	1420,58	1586,22	1606,38	1568,97	1584,41
Ukupno	mjesto	8	5	7	6	2	1	4	3

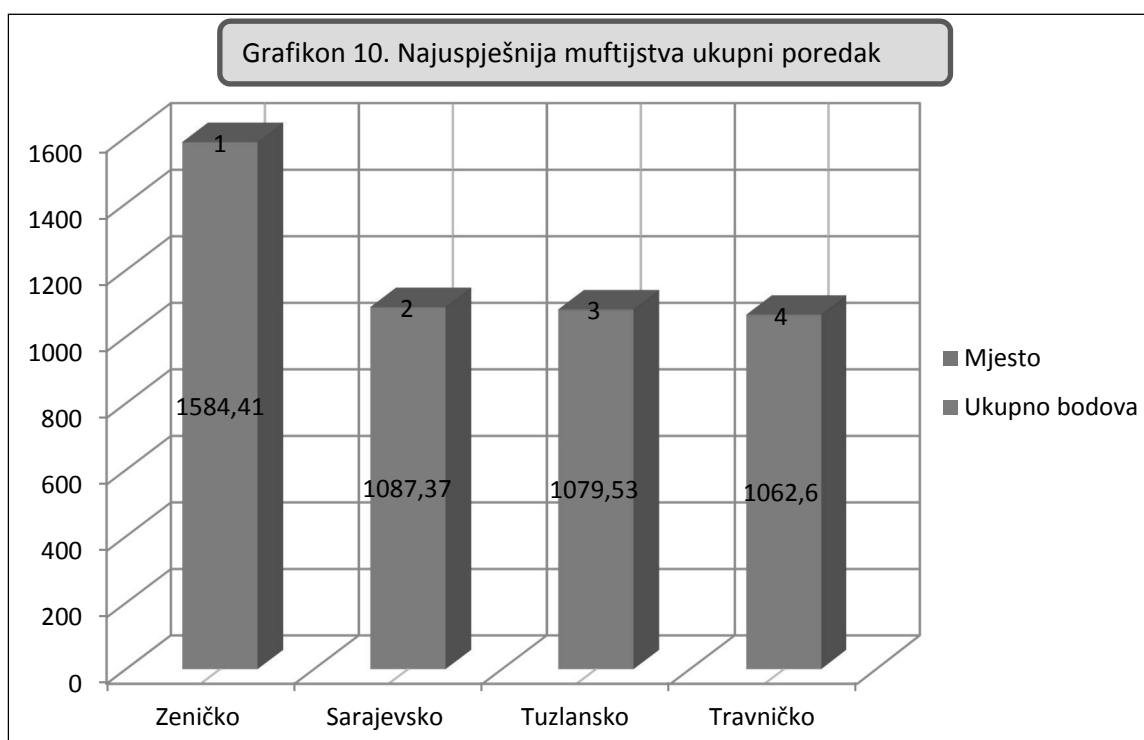

Najuspješnija muftijstva čiji predstavnici su osvajali jedno od prva tri mjesta posmatrajući sve tri kategorije pojedinačno su:

- Kategorija kiraet mlađi uzrast; Sarajevsko 555,55 bodova, Zeničko 546,53 bodova i Tuzlansko 544,78 bodova

- Kategorija kiraet stariji uzrast; Travničko 534,35 bodova, Zeničko 533,38 bodova i Sarajevsko 531,82 bodova.
- Kategorija test općeg znanja Tuzlansko 534,75 bodova, Travničko 528,25 bodova i Zeničko 504,50 bodova.

Najuspješnija muftijstva i njihov ukupni poredak čiji predstavnici su osvajali jedno od prva tri mjesta u nekoj od kategorija sa ukupnim brojem bodova su; Zeničko 1.584,41 bodova, Sarajevsko 1.087,37 bodova, Tuzlansko 1.079,53 bodova i Travničko 1.062,60 bodova, a što je predstavljeno u grafikonu broj 10.

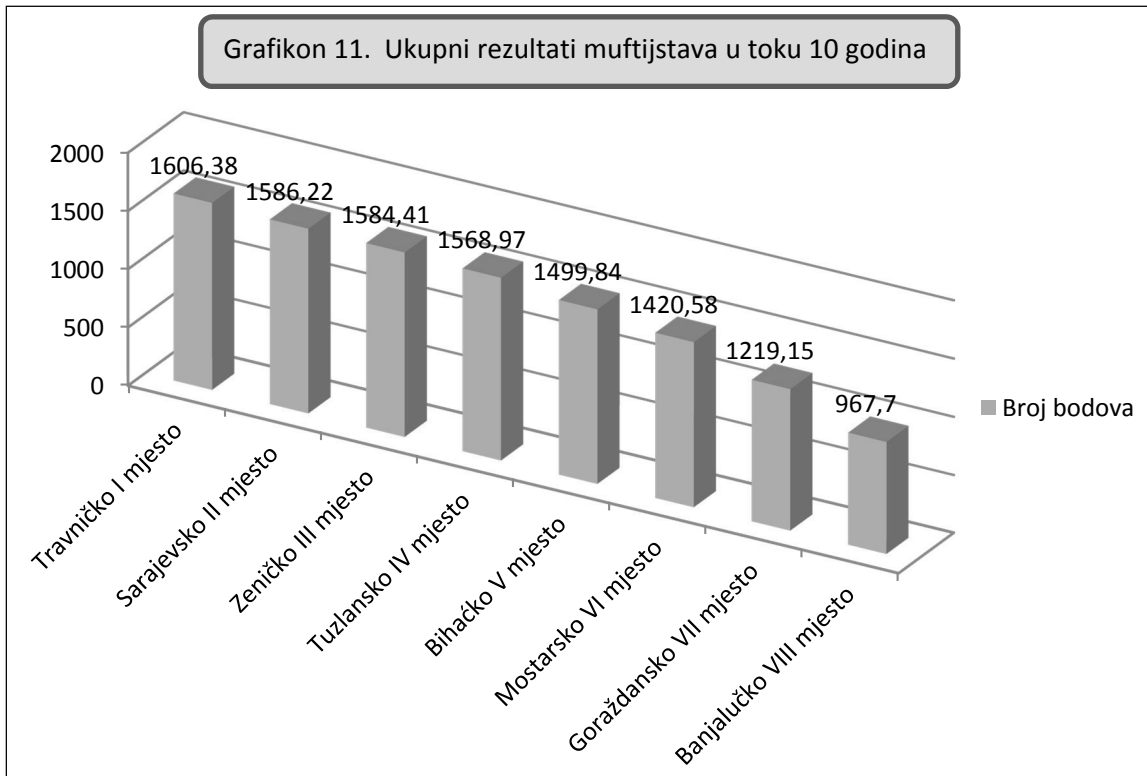

Najuspješnija muftijstva u navedenom periodu kroz deset finalnih mektepskih takmičenja na nivou

Rijasetu računajući sve bodove osvojene kroz takmičenje u nekoj od kategorija predstavljena su u naprijed

datoj zbirnoj tabeli, a rezultati su slijedeći, te iste ćemo prikazati i u grafikonu broj 11.

Grafikon 11. Ukupni rezultati muftijstava u toku 10 godina

- Prvo mjesto Travnčko muftijstvo 1606,38 bodova
- Drugo mjesto Sarajevsko muftijstvo 1586,22 bodova
- Treće mjesto Zeničko muftijstvo 1584,41 bodova
- Četvrto mjesto Tuzlansko muftijstvo 1568,97 bodova
- Peto mjesto Bihacko muftijstvo 1499,84 bodova

- Šesto mjesto Mostarsko muftijstvo 1420,58 bodova
- Sedmo mjesto Goraždansko muftijstvo 1219,15 bodova
- Osmo mjesto Banjalučko muftijstvo 967,70 bodova

Nadam se da će ovaj rad i naprijed navedene informacije i podaci doprinijeti jasnijoj slici o finalnom

mekteskom takmičenju na nivou Rijasetu, posebno u periodu koji je obuhvaćen u radu, kao i da će biti od koristi kako organima unutar Islamske zajednice tako i pojedincima koje zanima ova tema. Također, smatram da može biti dobra polazna osnova za pisanje nekog novog rada koji će se baviti mekteskim takmičenjem.

Izvori

Arhiva Rijasetu IZ u Bosni i Hercegovini
www.islamskazajednica.ba/Rijaset/obrazovanje/mektab/mektebi/takmičenja

الموجز

عشرون عاما من مسابقات الكتاتيب النهائية

أنس سفراكا

أجريت أول مسابقة نهائية للكتاتيب على مستوى رئاسة المشيخة الإسلامية في البوسنة والهرسك سنة ١٩٩١. في هذا العمل، وبعد المعلومات التمهيدية عن الكتاب باعتباره المؤسسة التربوية والتعليمية في المشيخة الإسلامية، وعن مسابقات الكتاتيب عموماً،

Summary

TWENTY YEARS OF ANNUAL FINAL MAKTAB COMPETITION

By Enes Svraka

Annual final *maktab* competition on the level of the Riyaset of the Islamic Community in Bosnia and Herzegovina was established in 1998. The first annual competition was held the same year. Besides some elementary information about *maktab* as an educational and upbringing institution of the

تم عرض الفئات التي تجرى فيها المسابقات، من أول مسابقة وحتى المسابقة العشرين. إن المتفوقين في دور الإفتاء، بحسب الفئات، كان لهم الحق بالمشاركة في المسابقة على مستوى الرئاسة. لقد أخذنا فترة عشر سنوات، وبالتحديد من المسابقة السابعة إلى المسابقة السابعة عشر، وقمنا بتحليل نتائج المشاركين في المسابقات النهائية للكتاتيب، من منظور دور الإفتاء. وقد تم التركيز في ذلك التحليل على البيانات التي تبين دور الإفتاء التي ينتمي إليها الفائزون بالمراكز الثلاثة الأولى، والعدد الأعلى أو الأدنى من النقاط الذي حصل عليه الفائز في كل فئة، والعدد الأدنى من النقاط تم الحصول عليه في تلك المسابقات عامة، ودار الإفتاء التي كانت الأكثر نجاحا خلال السنوات العشر. وتشير النتائج إلى أن دور الإفتاء الأفضل في مسابقة التلاوة لفئة الصغار هي: سرايفو، فزنيستسا، ثم توزلا، وفي مسابقة التلاوة لفئة الكبار: ترافنيك، ثم زينيستسا، فسرايفو. وفي مسابقة اختبار المعرفة العامة خلال العشر سنوات، كانت دور الإفتاء الأفضل: توزلا، ثم ترافنيك، ثم زينيستسا. الكلمات الرئيسية: الرئاسة، الكتاب، مسابقة الكتاتيب النهائية، الأفضل، الفئة، التلاوة، المعرفة العامة، المتسابق، المشارك، الفائز.

Islamic Community and general introduction to *maktab* competition, this article presents categories of competitions from the first annual competition to the latest, 20th annual competition. Candidates who proved the best in competitions on the mufti unit level in their respective categories had the right to participate in the competition on the level of Riyasat. In the analysis of the results of competitions in the period from 2005 to 2014, considering from which mufti units are the candidates who are securing one of the first three places in the competition, what is the highest and the lowest score of the winning candidates for each category, we observed following: in ten annual competitions in qiraat junior category the best are Sarajevo mufti unit, Zenica mufti unit and the mufti unit of Tuzla, in category of qiraat for seniors best results were achieved by the mufti units of Travnik, Zenica and Sarajevo. In the category of general knowledge maximum scores were achieved by mufti units of Tuzla, Travnik and Zenica.

Key words: Riyaset, maktab, annual final maktab competition, category, qiraat, general knowledge, candidate, participant, winner